

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
Факультет іноземних мов
Кафедра германської філології та методики викладання іноземних мов
Кафедра української та зарубіжної літератур

**ЗАРОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ЛІТЕРАТУРНИХ ЖАНРІВ
У ЛІТЕРАТУРІ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ**

Методичні рекомендації до практичних занять з навчальних дисциплін
«Література Великої Британії: від початку до сучасності» та «Жанрові
характеристики сучасної зарубіжної літератури»

УДК: 821.ІІІ

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Державного закладу
«Південноукраїнський національний університет імені К. Д. Ушинського»
Протокол № 11 від 26 березня 2026 року

Розробники:

кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератур **Боева Е. В.**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології та методики викладання іноземних мов **Жаборюк І. А.**

Рецензенти:

Н. О. Кравченко, доктор філологічних наук, професор, декан факультету романо-германської філології, Одеський національний університет І. І. Мечникова

Т. В. Гремалюк, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов, Національна музична академія ім. А.В. Нежданової (м. Одеса)

Боева Е. В., Жаборюк І. А. Методичні рекомендації «Зародження та розвиток літературних жанрів у літературі Великої Британії» до практичних занять з навчальних дисциплін «Література Великої Британії: від початку до сучасності» та «Жанрові характеристики сучасної зарубіжної літератури». Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2026. 71 с.

Методичні рекомендації до практичних занять з навчальних дисциплін «Література Великої Британії: від початку до сучасності» та «Жанрові характеристики сучасної зарубіжної літератури», які призначені для студентів-філологів та магістрантів предметної спеціальності 014.021 Англійська мова та зарубіжна література, присвячені зародженню нових жанрів у літературі і мають на меті ознайомити здобувачів із процесом формування літературних стилів та жанрових інновацій у різні історичні періоди. Методичні рекомендації ефективно поєднують теорію з практичними завданнями, які орієнтовані на аналіз стилістичних і тематичних особливостей творів у тому, чи іншому жанрі. Методичні рекомендації чітко окреслюють історичний контекст формування жанрів, показують взаємозв'язок літературних інновацій із соціально-культурними змінами та акцентують увагу на ключових авторських внесках у розвиток нових літературних форм.

CONTENTS

Introduction	
Content module 1. <i>The XVII Century. Historical Background</i>	37
Content module 2. <i>The eminent personalities of the XVII century. John Donne</i>	41
Content module 3. <i>Sir Francis Bacon. Ben Jonson</i>	46
Content module 4. <i>The concept of '17th-century literature'</i>	49
Content module 5. <i>The second stage in the development of 17th-century literature</i>	53
Content module 6. <i>The main genres</i>	55
Content module 7. <i>Cavalier poetry. Characteristics of Cavalier Poetry</i>	56
Tasks and questions.....	67
Bibliography.....	68

Introduction

Методичні рекомендації **«Зародження та розвиток літературних жанрів у літературі Великої Британії»** розроблено з метою теоретичного й практичного забезпечення навчальних курсів **«Література Великої Британії: від початку до сучасності»** та **«Жанрові характеристики сучасної зарубіжної літератури»**.

Запропоновані методичні рекомендації спрямовані на формування цілісного уявлення про історичну еволюцію літературних жанрів у британській літературній традиції, а також на усвідомлення жанру як динамічної, історично зумовленої та культурно маркованої категорії.

У методичних рекомендаціях простежується процес становлення й трансформації основних літературних жанрів — від ранніх усних форм і середньовічних жанрових моделей до новочасних і постмодерністських експериментів. Особливу увагу приділено взаємозв'язку жанрових змін із соціально-історичними, філософськими та естетичними чинниками, що впливали на розвиток британської літератури в різні епохи. Жанр розглядається не як застигла схема, а як гнучка структура, здатна до переосмислення, гібридизації та міжжанрової взаємодії.

Методичні рекомендації поєднують теоретичні положення з елементами аналітичної роботи, що сприяє розвитку навичок інтерпретації художнього тексту, порівняльного аналізу та самостійного наукового мислення студентів. Видання адресоване здобувачам вищої освіти філологічних спеціальностей і може бути використане як у межах аудиторної роботи, так і для самостійного опрацювання навчального матеріалу.

Мета навчальної дисципліни «Жанрові характеристики сучасної зарубіжної літератури»: сформувати у здобувачів концепцію своєрідності розвитку жанрової парадигми сучасної зарубіжної літератури, систематизовані знання про процеси і явища, притаманні літературі кінця ХХ – початку ХХІ століття; виокремлення актуальних проблем жанрової літературних творів сучасності та літературознавчих питань трактування художніх явищ, популярних літературно-критичних концепцій; навички аналізу художнього твору з погляду найновіших літературознавчих підходів та методик в оцінці твору та визначення ролі й місця окремого автора в літературному процесі, особливостей його творчого світу, а також сприяти формуванню професійних навиків для майбутньої фахової реалізації.

Сформувати мотивацію щодо використання набутих знань у професійній діяльності.

Реалізація мети забезпечує досягнення результатів навчання за програмою дисципліни завдяки відповідному навчальному змісту.

Основні навчальні завдання дисципліни «Жанрові характеристики сучасної зарубіжної літератури» полягають у формуванні готовності до:

- оперування знаннями, що формують основні засади розвитку жанрової парадигми сучасної зарубіжної літератури; орієнтування в основних літературознавчих поняттях та категоріях, розуміння естетичних маркерів сучасної світової літератури;

- впровадження навиків управління інформацією (уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел);

- здатності застосовувати знання, дослідницькі навички й уміння на практиці, впровадження освітніх інновацій у практику закладу освіти, вибирати та використовувати необхідний методичний інструментарій літературознавчого аналізу.

Передумови для вивчення дисципліни: для вивчення навчальної дисципліни «Жанрові характеристики сучасної зарубіжної літератури» здобувачі мають опанувати знання з навчальних дисциплін:

«Актуальні проблеми зарубіжної літератури», «Сучасна література Великої Британії та США».

Дозвіл на використання ШІ: здобувачам вищої освіти дозволено використання генеративних інструментів штучного інтелекту (ШІ) для виконання письмових робіт, наукових досліджень та інших завдань. Однак робота повинна містити оригінальні висновки, аналіз та критичне осмислення.

Можливість перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті Мета: Ця можливість надається для сприяння індивідуальним освітнім траєкторіям, визнання попереднього досвіду та досягнень здобувачів, а також для оптимізації їхнього навчального навантаження.

Очікувані результати вивчення дисципліни знати:

- основні категорії теорії жанрів літератури, авторитетні літературознавчі та культурологічні концепції;

- специфіку жанрової парадигми певної літературної доби;

- усвідомлювати естетичні домінанти й соціокультурні парадигми розвитку сучасної зарубіжної літератури;

- творчі біографії письменників та найприкметніші зразки жанрових моделей художніх творів;

уміти:

- вирізняти основні методологічні підходи до змісту та характеру цінностей художніх творів світової літератури конкретного естетичного зрізу;

- користуватися категоріальним апаратом літератури певного періоду;

- орієнтуватися в основних естетичних концепціях розвитку літератури у жанровому відношенні;

- усвідомлювати світобачення й світорозуміння, літературну свідомість знакових культурних явищ;

- розрізняти жанрові моделі сучасної зарубіжної літератури;

- володіти творчим підходом до аналізу творів художньої

літератури в контексті даного періоду.

Здобувачі, які використовують ІІІ для допомоги у виконанні завдань, зобов'язані:

- у передмові зазначити факт використання ІІІ у роботі.
- пояснити як саме ІІІ допоміг у створенні тексту (генерація ідей, перевірка фактів, формулювання висновків).
- пояснити, які частини тексту були створені за допомогою ІІІ і в яких аспектах вносено власні корективи

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті Перезарахуванню підлягають лише ті результати навчання (знання, вміння), які відповідають програмним результатам навчання або змісту навчальних тем дисципліни «Жанрові характеристики сучасної зарубіжної літератури».

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Статус дисциплін: Вибіркова	
Змістових модулів - 2	ОПП	2-й	2-й
Індивідуальне науково- дослідне завдання – доповідь з презентацією	«Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література)» Спеціальність	Семестр	
Загальна кількість годин	014 Середня освіта	3-й	3-й
		Лекції	

- 120			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача – 3	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	10 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		26 год.	8 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		74 год.	98 год.
		Індивідуальні завдання	
		10 год.	10 год.
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30%: 70%

для заочної форми навчання – 10%:90%

3. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	бали	Критерії
Практичні завдання	0 балів	Здобувач не готовий до практичного заняття або не бере участі в практичному занятті.
	1 бал	Здобувач бере участь в обговоренні теоретичних питань практичного заняття, відповідь здобувача змістовна, однак неповна, репліки недостатньо вдалі, оскільки не враховують належним чином використання термінологічної лексики; порушується

		<p>послідовність і логічність викладу думок; надається перевага невербальній комунікації; трапляються суттєві мовленнєві огріхи.</p>
	2 бали	<p>Відповідь здобувача повна, вичерпна, насичена термінологією з курсу; визначається точністю, послідовністю і логічністю; однак трапляються незначні мовленнєві огріхи. У ході відповіді здобувач розкриває питання, передбачені для самостійного опрацювання, не завжди наводить приклади на підтвердження теоретичного матеріалу.</p>
	3 бали	<p>Відповідь здобувача повна, вичерпна, насичена термінологією з курсу; визначається точністю, послідовністю і логічністю; відповідає мовним нормам. У ході відповіді здобувач розкриває питання, передбачені для самостійного опрацювання, наводить приклади на підтвердження теоретичного матеріалу.</p>
Самостійна робота	0 балів	<p>Здобувач розпізнає деякі об'єкти вивчення та визначає їх на побутовому рівні, може описувати деякі об'єкти вивчення; має фрагментарні уявлення з предмета вивчення; виконує елементарні прийоми практичних завдань.</p>
	1 бал	<p>Здобувач знає окремі факти, що стосуються навчального матеріалу; виявляє здатність елементарно висловлювати думку; самостійно та за допомогою викладача може виконувати частину практичних завдань; знає послідовність виконання завдання; практичні завдання містять</p>

		багато суттєвих відхилень від установлених вимог, при їх виконанні потребує систематичної допомоги викладача.
	2 бали	Здобувач володіє значними знаннями, демонструє відповідні компетентності, використовує їх у нестандартних ситуаціях; систематизує та узагальнює навчальний матеріал; самостійно користується додатковими джерелами інформації; але з незначними похибками виконує та аналізує практичні завдання.
	3 бали	Здобувач володіє глибокими знаннями, демонструє відповідні компетентності, використовує їх у нестандартних ситуаціях, самостійно працює з інформацією у відповідності до поставлених завдань; систематизує та узагальнює навчальний матеріал; самостійно користується додатковими джерелами інформації; без похибок виконує та аналізує практичні завдання.
Контрольна робота	0 балів	Жодної правильної відповіді.
	1 бал	Правильне виконання завдань менше від 20%.
	3 бали	Правильне виконання завдань менше від 30%.
	4 бали	Правильне виконання більше 50% запропонованих завдань
	5 балів	Виконання 75% усіх завдань.
	6 балів	Правильне виконання всіх завдань.
Індивідуальне навчально-	0 балів	Завдання не виконано; доповідь має компілятивний характер; висловлювання не

дослідне завдання		відповідає (за змістом і формою) вимогам. Не вказано факту використання ШІ.
(доповідь з презентацією)	1-2 бали	<p>Зміст доповіді відповідає заявленій темі, проте тема розкрита частково. Наведені дані і факти обґрунтовують чи ілюструють сформульовані тези частково (не більше 3 зауважень). Достовірність інформації у доповіді має зауваження щодо двох вимог з трьох (точності, обґрунтованості, наявності посилань на джерела первинної інформації). Робота характеризується змістовою цілісністю, зв'язністю і послідовністю викладу, допущено не більше 1 логічної помилки. Композиційна структура промови витримана. Недоліки спостерігаються під час аргументації основних положень, встановленні причинно-наслідкових зв'язків. Здобувач переважно дотримується лексичних, граматичних, стилістичних норм усного мовлення, проте припускається помилок різного характеру. Здобувач відчуває себе скуто, невпевнено і напружено. Ефективність промови невисока через відсутність контакту з аудиторією, недоцільне використання прийомів зацікавлення і утримання уваги слухачів, добір недостатньої кількості аргументів, небагатий арсенал лінгвістичних та екстралінгвістичних засобів. Мультимедійна презентація значною мірою не відповідає вимогам: відсутній титульний слайд, список використаних джерел, відсутнє логічне завершення презентації у</p>

	<p>вигляді висновків, змістовного узагальнення. Створено так званий «реферат з малюнками», тобто використано слайди з текстовою інформацією, переписаною з підручників, посібників, інтернету, замість формулювання тез чи ключових, опорних слів та фраз. Порухення вимог щодо дизайну презентації: відсутність стильової єдності в оформленні всіх слайдів презентації; невідповідність кольору фону та тексту; невдалий вибір кольорової гами, використання в дизайні більше 3-х базових кольорів; використання шрифтів, що утруднюють сприйняття тексту; відсутність відступів від краю слайду (поля). Наявність граматичних помилок. Вказано факт використання ІІІ, але не описано, як саме.</p>
3-4 балів	<p>Зміст доповіді відповідає заявленій темі, проте тема розкрита не повно, наявні фрагменти, які не відповідають темі. Наведені дані і факти обґрунтовують чи ілюструють сформульовані тези частково (не більше 2 зауважень). Достовірність інформації у доповіді має зауваження щодо однієї з вимог (точності, обґрунтованості, наявності посилань на джерела первинної інформації). Здобувач демонструє сформованість умінь і навичок правильного (не більше 2 помилок) і переконливого мовлення, володіє навичками доцільної побудови промови, аргументованого доведення тез, проте відтворює завчений текст, не враховуючи особливості</p>

		<p>усного мовлення, обмежено послуговується ораторськими прийомами зацікавлення і утримання уваги слухачів, втрачає контакт з аудиторією. Засоби виразності використовуються не завжди доцільно. Під час виступу здобувач почувується достатньо впевнено. Не дотримано всіх вимог до створення мультимедійної презентації: спостерігається незначна інформаційна надмірність тексту презентації, чи/та перевантаженість ілюстративним матеріалом. Ілюстрації та графічні елементи органічно доповнюють текст, проте є незначні недоліки дизайну презентації. Вказано факт використання ШІ. Продемонстровано аналіз і редагування згенерованого тексту.</p>
	7-8 балів	<p>Здобувач глибоко, повно й обґрунтовано розглядає предмет дослідження, посилається на джерела первинної інформації, подає узагальнення альтернативних теоретичних підходів в межах досліджуваної проблеми. Здобувач демонструє сформованість умінь і навичок правильного (не більше 2 помилок) і переконливого мовлення, володіє навичками доцільної побудови промови, аргументованого доведення тез. Під час виступу здобувач почувується впевнено. Дотримано всіх вимог до створення мультимедійної презентації: спостерігається незначна інформаційна надмірність тексту презентації, чи/та перевантаженість ілюстративним матеріалом.</p>

	9-10 балів	<p>Ілюстрації та графічні елементи органічно доповнюють текст. Вказано факт використання ШІ, продемонстровано редагування згенерованого тексту: є власні думки, творчий підхід.</p>
		<p>Зміст доповіді відповідає заявленій темі. Наведені дані й факти адекватно обґрунтовують чи ілюструють тези доповіді. Використано широкий обсяг високоякісних інформаційних джерел. Здобувач демонструє уміння будувати розгорнутий монолог з фахової проблематики, логічно, правильно, точно, етично й емоційно висловлювати думку відповідно до змісту, умов комунікації й адресата, застосовуючи основні закони риторики і прагнучи при цьому виробити індивідуальний стиль. Презентація виконана з дотриманням усіх вимог: наявні усі структурні елементи; інформацію ретельно структуровано, представлено лаконічно, максимально інформативно, дотримано принципів науковості, послідовності у відборі текстового матеріалу; гармонійний дизайн; дотримано правил використання шрифтів, кольорового поєднання, стильової єдності оформлення; ілюстрації відповідають змісту презентації; дотримано норм літературної мови. Презентація вповні ілюструє й унаочнює доповідь. Дотримано академічних стандартів, без використання ШІ.</p>

Критерії оцінювання підсумкового контролю (залік)

Для навчальної дисципліни «Жанрові характеристики сучасної зарубіжної літератури» навчальним планом передбачено підсумковий контроль у формі заліку. Кількість балів, необхідних для заліку (не менше 60 балів), студент отримує під час участі у практичних заняттях, виконання всіх видів самостійної роботи. Здобувач повинен надати короткий коментар: як саме він використовував ШІ? Що вдалося, а що було неточним? Як він оцінює його допомогу? (Це дозволяє побачити процес мислення, а не лише результат).

Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90-100 А)	Здобувач демонструє міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, легко орієнтується в основних категоріях теорії літератури, авторитетних літературознавчих та культурологічних концепціях; ґрунтовно знає специфіку літературної свідомості певної доби та концепції особистості; глибоко усвідомлює естетичні домінанти й соціокультурні парадигми світової літератури ХХІ століття; концептуально обізнаний у творчих біографіях письменників та найприкметніших зразках художніх творів заявленої доби. При виконанні практичних завдань проявляє вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включається в обговорення, відстоює власну точку зору в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Оцінка нижче 100 балів обґрунтовується недостатнім розкриттям теоретичних питань навчальної дисципліни або тим, що студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних

	завдань.
Добре (82-89 В)	Здобувач демонструє знання, володіння матеріалом в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, робить на їхній основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних завдань. Орієнтується в основних категоріях теорії літератури, авторитетних літературознавчих та культурологічних концепціях; знає специфіку літературної свідомості певної доби та концепції особистості; усвідомлює естетичні домінанти й соціокультурні парадигми світової літератури ХХІ століття, але припускається несуттєвих помилок. Обізнаний у творчих біографіях письменників, проте є несуттєві огріхи при аналізі художніх творів заявленої доби. При виконанні практичних завдань, здобувач самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною.
Добре (74-81С)	Здобувач володіє значним навчальним матеріалом, знає основні теоретичні положення, що відповідають програмі навчальної дисципліни, орієнтується в основних категоріях теорії літератури; знає специфіку літературної свідомості певної доби та концепції особистості; усвідомлює естетичні домінанти й соціокультурні парадигми світової літератури ХХІ століття, але припускається помилок, які усуває за підтримки з боку викладача або однокурсників. Обізнаний у творчих біографіях письменників, проте є деякі хибні твердження при аналізі художніх творів заявленої доби. Пояснює основні тенденції розвитку сучасної світової літератури ХХІ ст., дає правильні відповіді щодо авторитетних літературознавчих та культурологічних концепцій. Помилки у відповідях не є системними, впевнено працює за алгоритмом відповідей.

<p>Задовільно (64-73 D)</p>	<p>Здобувач розуміє основні положення навчальної дисципліни, котрі є визначальними і орієнтується у напрямі вирішення практичних завдань. Здобувач розуміє практичні завдання, має пропозиції щодо напрямку їх вирішення. Розуміє основні категорії теорії літератури; знає оглядово специфіку літературної свідомості певної доби та концепції особистості; усвідомлює окремі естетичні доміанти й соціокультурні парадигми світової літератури ХХІ століття. Самостійно вирішує завдання за зразком, допускає значну кількість неточностей, помилок, котрі усуває під керівництвом викладача, підтримки з боку однокурсників.</p>
<p>Задовільно (60-63 E)</p>	<p>Здобувач поверхнево опанував навчальний зміст, передбачений програмою навчальної дисципліни, володіє основними положеннями на мінімально допустимому рівні. Знання про специфіку літературної свідомості певної доби та концепції особистості, естетичні доміанти й соціокультурні парадигми світової літератури ХХІ століття, творчі біографії письменників несистемні, фрагментарні. Виконання практичних завдань формалізоване: є відповідність алгоритму, виконує практичні завдання за підтримки з боку викладача зі значними складнощами; демонструє нестійкі навички аналізу творів художньої літератури.</p>
<p>Незадовільно (35-59 FX)</p>	<p>Здобувач має фрагментарні знання, опанувавши менше половини обсягу навчального змісту, передбаченого програмою навчальної дисципліни. Відсутнє цілісне усвідомлення навчального матеріалу. Здобувач працює пасивно, практичні завдання виконує переважно з помилками, виправляє помилки лише при виконанні нескладних практичних завдань. Здобувач допускається до</p>

4. Засоби діагностування результатів навчання

Оцінювання: індивідуальне опитування, колективна співбесіда, перевірка виконання практичних завдань, формування дидактичного портфоліо, письмове опитування, презентація результатів самостійної роботи, екзамен.

Демонстрування результатів навчання: дискусія, усні доповіді, робота в парах, робота в команді, рольова гра, тренінг, презентація результатів самостійної роботи з використанням/без використання ШІ.

Мета навчальної дисципліни «Література Великої Британії: від початку до сучасності» -- ознайомити студентів, майбутніх вчителів англійської мови з історією формування і розвитку літератури Великої Британії, кращими творами британського письменства, із методами літератури як науки, із ідеями та досягненнями літератури, які мали вплив на розвиток культури та суспільного життя; навчити їх застосовувати отримані знання для пояснення явищ навколишнього світу, сприйняття інформації літературного і загальнокультурного змісту, що отримується зі ЗМІ, ресурсів Інтернету, спеціальної і науково-популярної літератури.

Передумови для вивчення дисципліни : для вивчення навчальної дисципліни «Літ-ра Великої Британії: від початку до сучасності» студенти мають опанувати знання з таких навчальних дисциплін, як «Вступ до мовознавства», «Практична фонетика (основна іноземна мова)», «Практика усного та писемного мовлення (основна іноземна мова)», «Практична граматики (основна іноземна мова)», «Латинська мова» та ін.

Дозвіл на використання ШІ: здобувачам вищої освіти дозволено використання генеративних інструментів штучного інтелекту (ШІ) для

виконання письмових робіт, наукових досліджень та інших завдань. Однак робота повинна містити оригінальні висновки, аналіз та критичне осмислення.

Можливість перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті:

Мета: ця можливість надається для сприяння індивідуальним освітнім траєкторіям, визнання попереднього досвіду та досягнень здобувачів, а також для оптимізації їхнього навчального навантаження.

Очікувані результати навчання: унаслідок вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має

знати:

- предмет, завдання та цілі, основні поняття курсу;
- основні факти життя і творчості британських письменників, твори яких входять до програми курсу;
- основні закономірності історико-літературного процесу;
- зміст творів, що вивчаються;
- англійськомовну спеціальну термінологію в галузі літературознавства;

вміти:

- робити детальний аналіз художнього твору;
- логічно викладати інформацію англійською мовою;
- встановлювати причинно-слідчі зв'язки;
- виділяти головне, здійснювати порівняння, співставлення, узагальнення, класифікацію;
- розв'язувати комплексні проблеми дослідницького характеру в галузі літературознавства;
- застосовувати знання з літературознавчих дисциплін;
- інтерпретувати художні твори та аналізувати літературну творчість письменників;
- критично переосмислювати й інтерпретувати різні за тематикою і жанровою природою художні твори та виокремлювати в них ціннісні смисли;
- оцінювати художнє значення літературного твору і його зв'язок з

ситуацією в суспільстві та культурою епохи;

- застосовувати сукупність ідей про культурне розмаїття світу, толерантного ставлення до його проявів та готовності до взаємодії в тому чи іншому національному культурному просторі;

- оцінювати художню своєрідність творів письменників в цілому з точки зору не лише національної культури, але й міжкультурної значимості;

- працювати з англійськомовними інформаційними джерелами,

- визначати інформаційну потребу, виділяти ключові слова,

- визначати види матеріалів, необхідні для дослідження,

- використовувати електронні засоби пошуку потрібних відомостей;

- правильно використовувати цитати;

- класифікувати знайдені відомості та використовувати їх в дослідженні;

- оцінити знайдені відомості (перевірити їх точність, своєчасність, доцільність);

- організувати знайдені матеріали: згрупувати відповідно до розділів дослідження, використати цитати, скласти бібліографію.

Міждисциплінарні зв'язки: «Історія основної іноземної мови», «Лінгвокраїнознавство (основна іноземна мова)», «Лексикологія (основна іноземна мова)», «Історія зарубіжної літератури».

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Статус дисципліни: вибіркова	

		Мова навчання: англійська	
Змістових модулів – 9		4-й	4-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: реферат	Спеціальність: 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))	Семестр	
Загальна кількість годин – 120		7	7
		Лекції	
		16 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		70 год.	98 год.
		Індивідуальні завдання:	
		10 год.	10 год.
		Вид контролю:	
		екзамен	екзамен
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,2 самостійної роботи студента – 3,8	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 48 % : 52 %

для заочної форми навчання – 8.5% : 91.5%

2. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	Бали	Критерії
Практичні заняття	0 балів	Студент не має уявлення про найголовніші поняття, предмет, цілі курсу; не знає особливостей літературного процесу періоду, що вивчається;

	<p>основні факти життя і творчості британських письменників; не прочитав літературні твори, що входять до програми курсу, та не може зробити художній аналіз творів; не опрацював рекомендовану до певної теми критичну та наукову літературу; не робить власних висновків; не може виразно прочитати твір (або фрагмент), дотримуючись норм літературної вимови; не вміє працювати з інформацією (здійснювати цілеспрямований пошук, переробляти та передавати інформацію, оцінювати її релевантність); допускає такі помилки при викладенні інформації англійською мовою, які унеможливають комунікацію.</p>
1 бал	<p>Студент не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, не прочитав літературні твори, що входять до програми курсу, у повному обсязі, не може зробити художній аналіз творів; не знає основні факти життя і творчості британських письменників; не може виразно прочитати твір (або фрагмент), дотримуючись норм літературної вимови; не може оцінювати художню своєрідність творів і творчості письменника в цілому; не вміє ефективно працювати з інформацією (класифікувати знайдені відомості, оцінювати їх релевантність, організувати знайдені матеріали); відповідає тільки на запитання, що потребують однослівної відповіді; не робить власних висновків; допускає більше 6 суттєвих помилок при викладенні інформації англійською мовою, які</p>

		утруднюють комунікацію.
2 бали		Студент має епізодичні уявлення про найголовніші поняття, предмет, цілі курсу; має недостатні знання про розвиток літературного процесу періоду, що вивчається; має недостатній рівень знань щодо змісту художніх творів, що входять до програми курсу, а також щодо основні факти життя і творчості британських письменників; не вміє зробити художній аналіз твору; не може оперувати літературознавчими термінами; не може виразно прочитати твір (або фрагмент) на належному рівні; не вміє здійснювати пошук інформації для дослідницьких цілей (визначати інформаційну потребу, виділяти ключові слова і т.і.) допускає 5-6 суттєвих помилок при викладенні інформації англійською мовою, які утруднюють комунікацію.
3 бали		Студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, має уявлення про найголовніші поняття з курсу, має приблизні, іноді неадекватні, знання щодо історично-літературного процесу; знає основні факти життя і творчості британських письменників; знає зміст художніх творів, що входять до програми курсу в недостатньому обсязі; може дати коротку характеристику персонажів творів, що входять до програми курсу; може виявляти «наскрізні теми і ключові проблеми літератури; вміє здійснювати

		<p>пошук відповідних матеріалів, але не завжди правильно класифікує знайдені відомості та використовує їх в дослідженні; робить власні, але не досить аргументовані висновки; допускає 3-4 суттєві помилки при викладенні інформації англійською мовою, які утруднюють комунікацію.</p>
	4 бали	<p>Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, знає предмет, задачі та цілі курсу; основні поняття; основні історичні події, пов'язані з процесом розвитку літературних напрямів; може пояснити основні тенденції розвитку літературних напрямів певного періоду; знає основні факти життя і творчості британських письменників; знає зміст художніх творів, що входять до програми курсу; може дати детальну характеристику персонажів творів, що входять до програми курсу; може зробити детальний аналіз фрагменту твору, пояснити його зв'язок з проблематикою твору; співвіднести художній твір з громадським життям і культурою, розкрити конкретно-історичний і загальнолюдський зміст вивчених літературних творів; може виразно прочитати твір (або фрагмент), дотримуючись норм літературної вимови; опрацював значну кількість рекомендованої до певної теми критичної та наукової літератури, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки; допускає не більше двох суттєвих помилок при викладенні</p>

		інформації англійською мовою, які утруднюють комунікацію.
	5 балів	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає; глибоко та всебічно розкриває зміст запитань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; може охарактеризувати особливості певного історичного періоду володіє знаннями щодо літературних процесів цього періоду; розуміє твори в контексті світогляду та соціально-політичної ситуації; може зробити детальний художній аналіз творів, що входять до програми курсу; може виразно прочитати твір (або фрагмент), дотримуючись норм літературної вимови; опрацював рекомендовану до певної теми критичну та наукову літературу; вільно оперує відповідними літературознавчими термінами; вміє охарактеризувати художній образ, визначити художні особливості твору; може зробити детальний аналіз художнього твору; наводить аргументи на підтвердження власних думок; робить аргументовані висновки; робить не суттєві мовні помилки при викладенні інформації англійською мовою, які не утруднюють комунікацію.
Індивідуальне	0 балів	Реферат відсутній

навчально-дослідне завдання (реферат)	1-10 балів	<p>Реферат оцінюється максимальною кількістю <i>10 балів</i> за умов: повного розкриття теми, логічності структури, правильного оформлення, використання не менш 10 джерел, коректного оформлення бібліографії, самостійності виконання.</p> <p>Максимальна оцінка знижується:</p> <p><i>за змістовим критерієм:</i> на 1 бал при недостатньо повному розкритті одного з пунктів плану; на 2 бали при недостатньо повному розкритті 2 і більше пунктів плану; на 3 бали при порушенні логіки викладення змісту;</p> <p><i>за якість оформлення роботи:</i> на 0,5 бала при незначних недоліках форматування (відступ абзацу, некоректно оформлені таблиці й малюнки); на 1 бал за значні недоліки форматування та некоректне оформлення бібліографії;</p> <p><i>за якість презентації:</i> на 1 бал за допущені незначні відхилення від логіки викладу, які не утруднюють сприйняття інформації, невпевнені відповіді на запитання щодо змісту роботи; на 2 бали за невпевнений і нелогічний виклад змісту роботи, відказ або некоректні відповіді на запитання щодо змісту роботи; на 3 бали при зачитуванні роботи.</p>
---------------------------------------	------------	---

Критерії оцінювання підсумкового контролю (екзамен)

Для навчальної дисципліни «Історія літератури на основній іноземній» за навчальним планом передбачає підсумковий контроль у формі усного екзамену, відводиться 20 балів. Здобувач вищої освіти може скласти екзамен, якщо кількість отриманих впродовж вивчення дисципліни балів не менше як 40.

Накопичені здобувачем бали під час вивчення навчальної дисципліни не анулюються, а сумуються. Оцінка за екзамен не може бути меншою за кількість накопичених ним балів.

Бали	Критерії
0 балів	Відповіді на запитання відсутні.
1-5 балів	Відповіді на запитання неповні, невпевнені, не має недостатніх знань щодо змісту художніх творів, що входять до програми курсу, а також щодо основні факти життя і творчості британських письменників; не може оперувати літературознавчими термінами; глибоко проаналізувати художній твір
6-10 балів	Відповіді на запитання формальні, книжкові. Студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, має уявлення про найголовніші поняття з курсу, має приблизні, іноді неадекватні, знання щодо історично-літературного процесу; знає основні факти життя і творчості британських письменників; знає зміст художніх творів, що входять до програми курсу в недостатньому обсязі; може дати коротку характеристику персонажів творів, що входять до програми курсу;
11-15 балів	Відповіді на запитання загалом правильні, проте наявні фактичні помилки. Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, знає предмет, задачі та цілі курсу; основні поняття; основні історичні події, пов'язані з процесом розвитку літературних напрямів; може пояснити основні тенденції розвитку літературних напрямів певного періоду; знає основні факти життя і творчості британських письменників; знає зміст художніх творів, що входять до програми курсу; може дати детальну характеристику персонажів

	творів, що входять до програми курсу; може зробити детальний аналіз фрагменту твору, пояснити його зв'язок з проблематикою твору; співвіднести художній твір з громадським життям і культурою, розкрити конкретно-історичний і загальнолюдський зміст вивчених літературних творів
16-20 балів	Відповіді на запитання повні, обґрунтовані, логічно побудовані. Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає; глибоко та всебічно розкриває зміст запитань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; може охарактеризувати особливості певного історичного періоду володіє знаннями щодо літературних процесів цього періоду; розуміє твори в контексті світогляду та соціально-політичної ситуації; може зробити детальний художній аналіз творів, що входять до програми курсу; може зробити детальний художній аналіз творів, що входять до програми курсу; вміє охарактеризувати художній образ, визначити художні особливості твору; може зробити детальний аналіз художнього твору; наводить аргументи на підтвердження власних думок

Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90 – 100 А)	Здобувач вищої освіти знає предмет, завдання та цілі, основні поняття курсу; основні факти життя і творчості британських письменників, твори яких входять до програми курсу; основні закономірності історико-літературного процесу; зміст творів, що вивчаються; англійськомовну спеціальну термінологію в галузі літературознавства, прочитав твори, що входять до програми курсу, у повному обсязі, вміє робити

детальний аналіз художнього твору; демонструє логічність викладення інформації, встановлення причинно-слідчих зв'язків; вміння виділити головне, здійснити порівняння, співставлення, узагальнення, класифікацію; наявність власного судження, відношення, оцінки; іншомовну комунікативну компетентність.

Студент демонструє здатність розв'язувати комплексні проблеми дослідницького характеру в галузі літературознавства; здатність до наукового мислення, аналізу наукової літератури; здатність застосовувати знання з літературознавчих дисциплін; осмислювати літературні процеси та літературознавчі концепції; інтерпретувати художні твори та аналізувати літературну творчість письменників; здатність до критичного переосмислення й інтерпретації різних за тематикою і жанровою природою художніх творів літератури та виокремлення в них ціннісних смислів; оцінювати художнє значення літературного твору і його зв'язок з ситуацією в суспільстві та культурою епохи; здатність застосовувати сукупність ідей про культурне розмаїття світу, толерантного ставлення до його проявів та готовності до взаємодії в тому чи іншому національному культурному просторі; уміння оцінити художню своєрідність творів письменників в цілому з точки зору не лише національної культури, але й міжкультурної значимості; готовність до роботи з англійськомовними інформаційними джерелами, здатність до збору та аналізу інформації, спрямованість на критичну оцінку інформації; здатність визначати інформаційну потребу, виділяти ключові слова, визначати види матеріалів, необхідні для дослідження, використовувати електронні засоби пошуку потрібних

	<p>відомостей; визначати і здійснювати пошук відповідних матеріалів, правильно використовувати цитати; класифікувати знайдені відомості та використовувати їх в дослідженні; оцінити знайдені відомості (перевірити їх точність, своєчасність, доцільність); організувати знайдені матеріали: згрупувати відповідно до розділів дослідження, використати цитати, скласти бібліографію.</p> <p>Студент виконав всі практичні і тестові завдання; засвоїв теми, винесені на самостійне опрацювання; виконав всі завдання для самостійної роботи; проявив високу активність на практичних заняттях (відповіді, доповнення тощо); здійснив успішний захист реферату (9-10 балів із максимальних 10).</p> <p>Сума балів за практичні заняття, виконання завдань для самостійного опрацювання, ІНДЗ, модульну контрольну роботу та відповідь на екзамені відповідає критеріям оцінки А (відмінно).</p>
<p>Добре (82-89 В)</p>	<p>Здобувач вищої освіти знає предмет, завдання та цілі, основні поняття курсу; основні факти життя і творчості британських письменників, твори яких входять до програми курсу; основні закономірності історико-літературного процесу; зміст творів, що вивчаються; англійськомовну спеціальну термінологію в галузі літературознавства; основні поняття предмету; володіє матеріалом на достатньому рівні, але не досить впевнено використовує його при аналізі художніх творів, що входять до програми курсу; вміє робити аналіз художнього твору, але робить несуттєві помилки; демонструє логічність викладення інформації, встановлення причинно-слідчих зв'язків; висловлює власне судження, відношення, оцінки.</p> <p>Студент демонструє здатність розв'язувати комплексні</p>

проблеми дослідницького характеру в галузі літературознавства; здатність до наукового мислення, аналізу наукової літератури; здатність застосовувати знання з літературознавчих дисциплін; осмислювати літературні процеси та літературознавчі концепції; інтерпретувати художні твори та аналізувати літературну творчість письменників, але робить у аналізі несуттєві помилки; здатність до критичного переосмислення й інтерпретації різних за тематикою і жанровою природою художніх творів літератури та виокремлення в них ціннісних смислів; оцінювати художнє значення літературного твору і його зв'язок з ситуацією в суспільстві та культурою епохи; здатність застосовувати сукупність ідей про культурне розмаїття світу, толерантного ставлення до його проявів та готовності до взаємодії в тому чи іншому національному культурному просторі; уміння оцінити художню своєрідність творів письменників в цілому з точки зору не лише національної культури, але й міжкультурної значимості; готовність до роботи з англійськомовними інформаційними джерелами, здатність до збору та аналізу інформації, спрямованість на критичну оцінку інформації; здатність визначати інформаційну потребу, виділяти ключові слова, визначати види матеріалів, необхідні для дослідження, використовувати електронні засоби пошуку потрібних відомостей; визначати і здійснювати пошук відповідних матеріалів, правильно використовувати цитати; класифікувати знайдені відомості та використовувати їх в дослідженні; оцінити знайдені відомості (перевірити їх точність, своєчасність, доцільність); організувати знайдені матеріали: згрупувати відповідно до розділів дослідження, використати

	<p>цитати, скласти бібліографію.</p> <p>Студент виконав всіх практичні та основні тестові завдання; завдання для самостійної роботи; проявив достатню активність на практичних заняттях; успішно захистив реферат (7-8 балів із максимальних 10).</p> <p>Сума балів за практичні заняття, виконання завдань для самостійного опрацювання, ІНДЗ, модульну контрольну роботу та відповідь на екзамені відповідає критеріям оцінки В (дуже добре).</p>
<p>Добре (74-81 С)</p>	<p>Здобувач вищої освіти знає предмет, завдання та цілі, основні поняття курсу; основні факти життя і творчості британських письменників, твори яких входять до програми курсу; основні закономірності історико-літературного процесу; зміст творів, що вивчаються; англійськомовну спеціальну термінологію в галузі літературознавства; володіє матеріалом на достатньому рівні; прочитав твори, що входять до програми курсу, у повному обсязі, демонструє логічність викладення інформації, встановлення причинно-слідчих зв'язків при зовнішній допомозі.</p> <p>Студент демонструє здатність застосовувати знання з літературознавчих дисциплін; осмислювати літературні процеси та літературознавчі концепції; інтерпретувати художні твори та аналізувати літературну творчість письменників, але робить у аналізі суттєві помилки; здатність до критичного переосмислення й інтерпретації різних за тематикою і жанровою природою художніх творів літератури та виокремлення в них ціннісних смислів; оцінювати художнє значення літературного твору і його зв'язок з ситуацією в суспільстві та культурою епохи; здатність застосовувати сукупність ідей про культурне розмаїття світу, толерантного</p>

	<p>ставлення до його проявів та готовності до взаємодії в тому чи іншому національному культурному просторі; уміння оцінити художню своєрідність творів письменників в цілому з точки зору не лише національної культури, але й міжкультурної значимості, але його висновки не характеризуються достатньою глибиною; готовність до роботи з англійськомовними інформаційними джерелами, здатність до збору та аналізу інформації, спрямованість на критичну оцінку інформації; здатність визначати інформаційну потребу, виділяти ключові слова, визначати види матеріалів, необхідні для дослідження, використовувати електронні засоби пошуку потрібних відомостей; визначати і здійснювати пошук відповідних матеріалів, правильно використовувати цитати; класифікувати знайдені відомості та використовувати їх в дослідженні; оцінити знайдені відомості (перевірити їх точність, своєчасність, доцільність); організувати знайдені матеріали: згрупувати відповідно до розділів дослідження, використати цитати, скласти бібліографію.</p> <p>Студент виконав основні практичні та тестові завдання; більшу частину теоретичних і практичних завдань для самостійної роботи; проявив активність на практичних заняттях; успішно захистив реферат (не менше 6 балів із максимальних 10).</p> <p>Сума балів за практичні заняття, виконання завдань для самостійного опрацювання, ІНДЗ, модульну контрольну роботу та відповідь на екзамені відповідає критеріям оцінки С (добре).</p>
<p>Задовільно (64-73 D)</p>	<p>Здобувач вищої освіти має уявлення про предмет, завдання та цілі, основні поняття курсу; основні факти життя і творчості британських письменників, твори яких входять до програми</p>

курсу; основні закономірності історико-літературного процесу; зміст творів, що вивчаються; англійськомовну спеціальну термінологію в галузі літературознавства; прочитав твори, що входять до програми курсу не в повному обсязі; демонструє відсутність логічності у викладенні інформації, майже не вміє встановлювати причинно-слідчі зв'язки; проводить недостатньо повний аналіз художніх творів.

Студент не демонструє здатність до наукового мислення, аналізу наукової літератури; здатність застосовувати знання з літературознавчих дисциплін; осмислювати літературні процеси та літературознавчі концепції; майже не вміє інтерпретувати художні твори та аналізувати літературну творчість письменників; не може оцінювати художнє значення літературного твору і його зв'язок з ситуацією в суспільстві та культурою епохи.

Студент не може ефективно працювати з англійськомовними інформаційними джерелами, збирати та аналізувати інформацію, визначати інформаційну потребу, але вміє виділяти ключові слова, визначати види матеріалів, необхідні для дослідження, використовувати електронні засоби пошуку потрібних відомостей; визначати і здійснювати пошук відповідних матеріалів, правильно використовувати цитати; класифікувати знайдені відомості та використовувати їх в дослідженні; оцінити знайдені відомості (перевірити їх точність, своєчасність, доцільність); організувати знайдені матеріали: згрупувати відповідно до розділів дослідження, використати цитати, скласти бібліографію.

Студент виконав більше половини практичних і тестових завдань; не менше половини теоретичних і практичних завдань

	<p>для самостійної роботи; проявив деяку активність на практичних заняттях; захистив реферат (з оцінкою не менше 5 балів із максимальних 10).</p> <p>Сума балів за практичні заняття, виконання завдань для самостійного опрацювання, ІНДЗ, модульну контрольну роботу та відповідь на екзамені відповідає критеріям оцінки D (задовільно).</p>
<p>Задовільно (60-63 E)</p>	<p>Здобувач вищої освіти має епізодичні уявлення про предмет, завдання та цілі, основні поняття курсу; основні факти життя і творчості британських письменників, твори яких входять до програми курсу; основні закономірності історико-літературного процесу; зміст творів, що вивчаються; англійськомовну спеціальну термінологію в галузі літературознавства ; не прочитав всі твори, що входять до програми курсу; не має власного судження, відношення, оцінки, демонструє відсутність логічності у викладенні інформації, не може зробити глибокий аналіз художнього твору; не вміє виділяти головне, здійснювати порівняння, співставлення, узагальнення, класифікацію.</p> <p>Студент не демонструє здатність до наукового мислення, аналізу наукової літератури; здатність застосовувати знання з літературознавчих дисциплін; осмислювати літературні процеси та літературознавчі концепції; майже не вміє інтерпретувати художні твори та аналізувати літературну творчість письменників; не може оцінювати художнє значення літературного твору і його зв'язок з ситуацією в суспільстві та культурою епохи.</p> <p>Студент не може ефективно працювати з англійськомовними інформаційними джерелами, збирати та аналізувати інформацію, визначати інформаційну потребу, не вміє</p>

	<p>виділяти ключові слова, визначати види матеріалів, необхідні для дослідження, використовувати електронні засоби пошуку потрібних відомостей; визначати і здійснювати пошук відповідних матеріалів, правильно використовувати цитати; класифікувати знайдені відомості та використовувати їх в дослідженні; оцінити знайдені відомості (перевірити їх точність, своєчасність, доцільність); але вміє організувати знайдені матеріали: згрупувати відповідно до розділів дослідження, використати цитати, скласти бібліографію.</p> <p>Студент виконав основні завдання для самостійної роботи; відвідував практичні заняття; захистив реферат (з оцінкою не менше 4 балів із максимальних 10).</p> <p>Сума балів за практичні заняття, виконання завдань для самостійного опрацювання, ІНДЗ, модульну контрольну роботу та відповідь на екзамені відповідає критеріям оцінки E (задовільно).</p>
Незадовільно (35-59 FX)	<p>Студент не має уявлення про предмет, завдання та цілі, основні поняття курсу; основні факти життя і творчості британських письменників, твори яких входять до програми курсу; основні закономірності історико-літературного процесу; зміст творів, що вивчаються; англійськомовну спеціальну термінологію в галузі літературознавства; не виконав вимоги курсу.</p> <p>Студент виконав завдання для самостійної роботи фрагментарно; захистив реферат (з оцінкою 3 та менше балів із максимальних 10) або реферат відсутній.</p>
Незадовільно (1-34 F)	<p>Студент не знає фактичного матеріалу, не дає відповідей на запитання; завдання для самостійної роботи виконано фрагментарно або не виконано; реферат відсутній.</p>

4. Засоби діагностування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: усне опитування, перевірка читацьких щоденників, індивідуальні навчально-дослідні завдання (реферат), екзамен.

ENGLISH LITERATURE OF THE XVII CENTURY.

CAVALIER AND PURITAN WRITERS.

1. The XVII Century. Historical Background.

Read the text.

The 17th century is divided into two by the outbreak of the Civil War in 1642 and the temporary overthrow of the monarchy. With the return of Charles II as King in 1660, new models of poetry and drama came in from France, where the court had been in exile.

In James I's reign, high ideals had combined with daring wit and language, but the religious and political extremism of the mid-century broke that combination. Restoration prose, verse, and stage comedy were marked by worldly scepticism and, in Rochester, a cynical wit worlds away from the evangelicalism of Bunyan. When Milton's *Paradise Lost* came out in 1667, its grandeur spoke of a vanished heroic world. The representative career of Dryden moves from the 'metaphysical' poetry of Donne to a new 'Augustan' consensus.

The Stuart century.

The Stuart century was concerned with succession. James VI of Scotland ruled England as James I from 1603 until 1625. James's son, Charles I, ruled until civil war broke out in 1642. Monarchy was restored in 1660, and Charles II ruled until 1685, followed by his brother, James II. In 1688 James fled before his invading son-in-law, the Dutchman who became William III. William and Mary were succeeded by Mary's sister, Anne (1702-14). There was thus an eighteen-year interval between

reigns, 1642-60, or Interregnum, when first Parliament and then Oliver Cromwell ruled. This was bisected by the execution of Charles I in 1649. Regicide was a new departure in the history of Europe. It 'cast the kingdomold into another mould,' as Andrew Marvell put it in his *Horatian Ode*. When England became a kingdom again, her literature too fell into other moulds.

Charles I's execution also bisected the career of the poet John Milton. In 1644 he had written: 'I cannot praise a fugitive and cloistered virtue, unexercised and unbreathed, that slinks out the race where that immortal garland is to be run for, not without dust and heat'. 'That garland' is the heavenly prize of virtue in the race of life. Milton left poetic laurels in Italy for the 'dust and heat' of prose controversy. He became Latin Secretary to the Council of State, losing his eyesight in 1652 while writing the Council's defence of its regicide. Milton's secretaries were to include Marvell and John Dryden. In the second edition of *Paradise Lost* (1674), Milton defended its blank verse against the 'bondage of rhyming'. Yet in this same year, the last of his life, he gave Dryden leave to turn it into rhyme - for an opera. Changed times, and for Milton fallen times.

As a boy at St Paul's School, Milton could have heard its Dean, John Donne, preach in the Cathedral. Donne was writing before 1600, the year of *Twelfth Night*. John Dryden died in 1700, the year of William Congreve's *The Way of the World*. Thus Donne, Milton and Dryden together take us from 1600 to 1700. The prose of these poets shows the differences of their eras: Donne's sermons, Milton's polemic, Dryden's literary criticism. Donne's tomb survived the Fire of London in 1666, and stands in the cool spaces of Christopher Wren's new St Paul's Cathedral in London as a reminder of more dramatic days (see page 138). 'The Stuart century' is a convenient historical label, pasting the name of a twice-disrupted dynasty onto a round number.

The execution of Charles I changed England. After Charles and Cromwell, any regime, monarchical or republican, which believed itself to be divinely ordained was not trusted. Regicide had made it clear that

'the ancient rights ... do hold or break,/'

As men are strong or weak' (Marvell: *Horatian Ode*).

After 1660, Christianity is less explicit in polite writing. Charles II concealed his Catholicism. When his brother James II tried to restore an absolute monarchy, it was his Catholic appointments that were unacceptable.

Drama to 1642 Marlowe, Shakespeare and Jonson are the giants of English Renaissance drama. The chief Jacobean plays are listed below. Public theatres also flourished under Charles I, until Parliament closed them in 1642. Plays were not always printed, and authors are sometimes unknown. Some were prolific: Thomas Heywood (?1570-1632) claimed to have written two hundred plays and Philip Massinger (1583-1649) fifty-five. Thomas Dekker, Sir Francis Beaumont, John Fletcher and John Ford also wrote copiously.

The comedy of this period continued into the comedy of manners of the 18th century. *The Merry Wives of Windsor* (1597) is Shakespeare's one 'citizen comedy', a genre whose archetype is Dekker's *The Shoemaker's Holiday* (1599). This celebrates a jolly shoemaker mayor of London, without satire and with some sentiment. Rude jokes disarm serious expectations; Dekker's hero tells his wife that one of her maids '*hath a privy fault: she farteth in her sleep*'. Such jests are found in Dekker's source, stories by Thomas Deloney in *The Gentle Craft* (1597). This 'citizen' tradition feeds not only the popular comedy of the 18th century, but also Dickens and modern situation comedy; it relies on stock characters and laughable situations. Beaumont's highly theatrical *Knight of the Burning Pestle* makes fun of the simplicity of well-to-do grocers at the theatre, who send their apprentice up onto the stage to be as good a knight as any they see there.

Jonson scorned the artless comedy of the town, and grew disenchanted with the Court masque. High and low had attended the Globe, but the popularity of drama allowed theatre audiences to separate. Masque had elegant verse, music, gods and goddesses (played by the royal family, though they did not speak) and an allegory which upheld hierarchy. These shows paid well; the one performance of Thomas Carew's *Coelum Britannicum* (1634) cost £12,000. But the money went on design: sets, costumes, spectacle; Jonson took offence on behalf of Poetry. The

designer was the first British neo-classical architect, Inigo Jones (1573-1652). He built the Banqueting Hall in Whitehall, from which Charles stepped to his execution. Jonson's masques had crystalline lyrics and high doctrine, and were imitated by Milton. But a masque was the ancestor of modern opera and ballet, a show not always requiring intelligent attention.

Jacobean tragedy continued the vein of Kyd's *The Spanish Tragedy* of a generation earlier. The best of John Marston (?1575- 1634), Cyril Tourneur (?1575-1626), John Webster (æ.1578-c.1632) and Thomas Middleton (c.1580-1627) is sometimes read with Shakespeare's tragedies. Typically, the revenger, a man of unrecognized talent, is hired to avenge a private wrong involving both murder and sexual honour. Perverse crimes are horribly punished; virtue, its oppressors, and the revenger die. Like films about the Mafia, the revenge play has a recipe: take one incestuous Cardinal, one malcontent avenger, poison the skull of the Duke's murdered mistress/her Bible/his saddle-bow; set to simmer in Mantua for two hours; add a good lady to taste. These intensely dark plays are lit by candle flames of virtue and moments of passion in language that briefly recalls Shakespeare.

The best of the revenge tragedies is Webster's *The Duchess of Malfi*, with a strong heroine in its widowed Duchess. Her secret marriage to her steward makes her brothers, a Duke and a Cardinal, try to drive her mad. When their ingenious cruelties fail, she faces execution calmly. The Duke, her twin, says after she has been strangled: '*Cover her face; mine eyes dazzle; she died young.*'

The revenge plays are successfully frightening, but their forty-year popularity suggests a fascination with human malignity which calls for explanation. Old ideas of human nature had been shaken by the imposition of four religious regimes in four decades. If comedy is social, showing the challenge to old social values from new mercantile values, tragedy is metaphysical. Theology may be relevant here: Thomas Aquinas (1225-74) had thought man good but stupid, whereas Martin Luther (1483-1546) found man bad but clever. The doctrine of John Calvin (1509-64) that most are damned gained ground early in James's reign. Whatever the source of the

pessimism of Jacobean tragedy, it is hard to take most of it as seriously as it seems to take itself.

There is intelligence and interest in human motive in *The Changeling* by Middleton, with a subplot possibly by William Rowley. Beatrice-Joanna, an heiress, hires De Flores to kill her unwanted fiancé. The killer then claims her as his reward. Repulsed, he replies: 'Push! You forget yourself!/A woman dipp'd in blood, and talk of modesty!' She admits the attraction of the repulsive De Flores, and succumbs to him. The 'comic' subplot in *Bedlam* (the Bethlehem mad-house) reflects these themes. Middleton is a disciplined and versatile dramatist, whose secular realism can sound very modern.

(From "A History of English Literature" Michael Alexander)

2. The eminent personalities of the XVII century

Task 1. Find information about the eminent personalities of the XVII century whose names were mentioned in the text. What was their contribution to cultural heritage of English literature?

Rochester, Bunyan, Milton, Dryden, Donne, Andrew Marvell, William Congreve, Thomas Heywood, Philip Massinger, Thomas Dekker, Sir Francis Beaumont, John Fletcher, John Ford, Dekker, Thomas Deloney, Thomas Carew, Inigo Jones, Kyd, John Marston, Cyril Tourneur, John Webster, Thomas Middleton, Webster, Middleton, William Rowley.

Task 2. Speak about the historical background of the XVII century literature, namely, about:

1. The Stuart century
2. (James VI of Scotland) James I's reign
3. Charles I's reign
4. the Civil War (1642) and the temporary overthrow of the monarchy
5. Interregnum,
6. Oliver Cromwell
7. the return of Charles II as King in 1660

8. Restoration

9. Charles II's reign

10. James II's reign

11. William III's reign.

Task 3. *Speak about John Milton and his participation in political life of his time.*

Task 4. *Comment upon John Milton's words written in 1644:*

'I cannot praise a fugitive and cloistered virtue, unexercised and unbreathed, that slinks out the race where that immortal garland is to be run for, not without dust and heat'.

Task 5. *Give your opinion as to how the execution of Charles I changed England.*

Task 6. *Give your understanding of these words. Are they actual for our time?*

'the ancient rights ... do hold or break,/'

As men are strong or weak' (Marvell: *Horatian Ode*).

Task 7. *What literary genres were mentioned in the text?*

2. John Donne.

Read the Information about several outstanding men of letters of the epoch

John Donne (1572-1631) is the most striking of 17th-century poets. In the 1590s he wrote elegy and satire. The elegies are amorous and urbane, like Ovid's, but have more attack. In Elegy 16, 'On his Mistress', Donne, about to go abroad, warns her not to

"Fright thy nurse

With midnight's startings, crying out, 'Oh, oh Nurse, O my love is slain, I saw him go

O'er the white Alps alone; I saw him, I,

Assailed, fight, taken, stabbed, bleed, fall and die!"

This nightmare would be frightening if it were not over so quickly.

This tragicomedy in five lines suggests that Donne, ‘a great frequenter of plays’, had the dramatist’s capacity to take us by the throat. His poems open ‘What if this present were the world’s last night?’ or

*‘I wonder by my troth what thou and I
Did till we loved!’*

or

‘Batter my heart, three-personed God.’

Such first-person address invites identification with the speaker, and of the speaker with Donne, lending immediacy. But the speaker contradicts himself in the next poem. Grave, passionate love-poems, such as ‘The Anniversary’, ‘A Nocturnal: for St Lucy’s Day’ or ‘A Valediction: Forbidding Mourning’, are followed by libertine flippancy, as in *‘I can love both fair and brown,*

Her whom abundance melts, and her whom want betrays’,

or ‘Love’s Alchemy’, which ends:

*‘Hope not for mind in women; at their best
Sweetness and wit, they are but mummy, possessed’*

(once sexually enjoyed, no more than preserved dead flesh). Many of his best poems mix amorous protestation with a hyperbole inviting disbelief, as in these lines from ‘The Ecstasy’:

*‘All day, the same our postures were,
And we said nothing, all the day’.*

Donne’s gifts for drama and controversy developed early. Schooled in rhetoric and logic, he came from a family devoted to the memory of Sir Thomas More, his mother’s great-uncle. He was brought up by his mother, a Catholic to her death in 1631. Her father and grandfather wrote interludes, and her brother Jasper translated Seneca’s plays. Jasper Heywood and his brother were Jesuits; Jasper, head of the Jesuit mission in England 1581-3, was exiled under sentence of death. Educated at Oxford and Cambridge, Donne became Master of the Revels at Lincoln’s Inn in 1593. His brother, held in Newgate Prison for harbouring a priest, died there. Donne

left the Catholic Church. He sailed to Cadiz with Raleigh and to the Azores with Essex, found office and became a Member of Parliament. But in 1602 a rash secret marriage to the young niece of his patron ended his career—‘John Donne, Ann Donne, Undone’, he said once. His exclusion worsened when the Jesuits were (incorrectly) blamed for the Gunpowder Plot (1605), a Catholic conspiracy to blow up King and Parliament. Donne attacked Catholic extremism in *Pseudo-Martyr* (1610) and

Ignatius His Conclave (1611), yet still found no office. He wrote a treatise in defence of suicide. The King urged him to take Holy Orders, and he became a priest in the Church of England in 1615, then a royal chaplain, and in 1621 Dean of St Paul’s and a famous preacher. Donne was known to the public as a preacher. His verse was privately admired (‘the first man in the world, in some things’, said Jonson), but published only after his death. Twentieth-century critics were struck especially by such love poems as ‘The Sun Rising’, ‘The Anniversary’ and ‘The Good Morrow’. Just as fine are his *Holy Sonnets, Hymns* and ‘Good Friday, 1613: Riding Westward’, and his translation ‘The Lamentations of Jeremy’.

Donne argues aloud to define, dramatize and project a moment's mood. Theatrical improvisation is the basic impulse, giving his writing compression and bravura. His most sustained paradoxes come in ‘Good Friday, 1613: Riding Westward’:

“ *Half of that sacrifice, which ransomed
us? Though these things, as I ride, be
from min eye They are present yet unto my memory,*”

Answer the questions:

1. When did Donne’s gifts for drama and controversy develop?
2. Why was Donne called ‘a great frequenter of plays’?
3. Characterize the poems: ‘The Anniversary’, ‘A Nocturnal: for St Lucy’s Day’ or ‘A Valediction: Forbidding Mourning’?
4. It is known that many of his best poems mix amorous protestation with a hyperbole inviting disbelief. Can you explain this statement?

5. Speak about John Donne`s family. How did it influence his literary work?
6. What made Donne leave the Catholic Church?
7. What circumstances made Donne pronounce these words: –‘John Donne, Ann Donne, Undone’?
8. What were the twentieth-century critics especially struck by?
9. Speak about John Donne`s career as a preacher.
10. Why do you think Donne argues aloud to define, dramatize and project a moment's mood?

3. Sir Francis Bacon. Ben Jonson.

Sir Francis Bacon rose under James I to become Lord Chancellor. Dismissed in 1621 for corruption, he spelled out his plans for systematizing the pursuit of knowledge, dividing the supernatural truths of biblical revelation from the truths of nature. After the *Advancement of Learning* he proposed in his Latin *Novum Organum* (1620) a ‘new instrument’ for human understanding: ‘not of a sect or doctrine, but of human utility and power,’ words which strikingly define the priorities of the modern world. But King James did not invest in research, nor found a College of Science, as further proposed in *The New Atlantis* (1627).

For all the repute of his other works, only Bacon’s *Essays* have been much read since. The spectator who liked *Hamlet* but had not realized it was so full of

quotations stumbled on a clue to much Renaissance writing: its love of nuggets. Its favourite book was Erasmus's *Adagia* (1500), a collection of classical sayings with witty commentary. Adages and proverbs, decorations on the sponge-cakes of the 1580s, stuff the plum-puddings of the 1590s, the decade of gists, piths and aphorisms. Donne practised this contraction - as did Jonson, in saying that Donne 'for not being understood, would perish' and that 'Shakespeare wanted art'.

Bacon's *Essays* are a little like the *Essais* of Montaigne (1533-92), translated by John Florio in 1603. Bacon settles a topic in three pages. A professional demolisher, he knew the value of an initial blow: '*Reuenge is a kinde of Wilde Justice; which the more Mans Nature runs to, the more ought Law to weed it out*' or '*He that hath Wife and Children, hath giuen Hostages to Fortune; For they are Impediments, to great Enterprises, either of Vertue, or Mischiefe*'. The essays interweave experience and authorities; their close sententiousness has the scepticism of Montaigne but without his engaging explorativeness. Reading them is like playing chess with a superior opponent.

Answer the questions:

1. What was Sir Francis Bacon's position under James I?
2. What were the duties of Lord Chancellor?
3. Why was he dismissed in 1621?
4. What were his plans concerning education?
5. What is the importance of his words: '*not of a sect or doctrine, but of human utility and power*'?
6. What were the priorities of the modern world?
7. Why was Bacon called a professional demolisher?
8. Explain the meaning of the phrase "he knew the value of an initial blow".
9. Do you agree with Bacon's words: '*Reuenge is a kinde of Wilde Justice; which the more Mans Nature runs to, the more ought Law to weed it out*' or '*He that hath Wife and Children, hath giuen Hostages to Fortune; For they are Impediments, to great Enterprises, either of Vertue, or Mischiefe*'?

10. Characterize Sir Francis Bacon's essays?

4. Ben Jonson.

Ben Jonson. Donne's wit was admired by those who read it; but extravagance was cut short with Charles I, or took a quieter form. Later non-dramatic poets followed neither Donne nor Milton but Jonson (1572-1637), a professional poet as well as playwright. His clarity, edge and economy lie behind the wit of Andrew Marvell, the polish of Alexander Pope, and the weight of Samuel Johnson. Jonson's *Works* (1616) begin with 'To the Reader':

*'Pray thee take care, that tak'st my book in hand
To read it well; that is, to understand.'*

Jonson's natural ferocity was balanced and ground to a point by a lifetime's reading, which transmuted classical phrases, lines and whole poems into English literature. He imitated especially the caustic and lyric epigrams of the Roman poets, Catullus, Horace and Martial. Jonson's verse is social, directed at a person, a topic, an occasion. Its function, civil, moral or aesthetic, is as clear as its sense. He wrote short, highly-crafted poems in a variety of styles across a range of subjects. His non-dramatic verse matches his writing for the stage, and he carved out a role for the poet as the arbiter to civilized society, an ideal which lasted for a century and a half.

Jonson's social ideal is exemplified in 'To Penshurst', a thank-you letter to the Sidney family for their hospitality at their estate in Kent: *'Thou art not, Penshurst, built to envious show.'* *The unpretentious birthplace of Sir Philip Sidney*

offers country hospitality to all, the commoner and the king. Golden-age fancy mingles with actuality:

*The blushing apricot and wooly peach
Hang on thy walls, that
every child may reach.
And though thy walls be of
the country stone,
They are reared with no man's
ruin, no man's groan; There's
none that dwell about them wish
them down;
But all come in, the farmer and the clown, And
no one empty-handed, to salute
Thy lord and lady, though they have no suit.
Some bring a capon, some a rural cake,
Some nuts, some apples;
some that think they make
The better cheeses bring them ...*

5. The concept of '17th-century literature'

The concept of '17th-century literature' in the history of English literature does not coincide with the chronological boundaries of that century. As early as the 1610s, but especially in the 1620s, significant shifts in English art began to emerge, primarily a crisis in its humanist tradition, which had been so widely developed during the Renaissance. The subsequent period, lasting until about the 1690s, was marked by an intense struggle between art that reflected the mood of monarchist circles, mainly associated with feudal England, and art that expressed the mood of opposition social groups and classes. This struggle, which had varying degrees of success, ended at the turn of the century with the victory of a new art form, which brought forth a galaxy of English writers and enlighteners at the turn of the 17th and

18th centuries, foremost among them D. Defoe and J. Swift, as well as a large group of other figures of the early English Enlightenment. Their work as a whole reflected the complexity of English social life after the so-called ‘Glorious Revolution’ of 1688, when the Stuart dynasty was overthrown by the Dutch stadtholder William with the help of a conspiracy of English aristocrats and representatives of the big bourgeoisie, who agreed to share power. The coup of 1688 was a compromise between landowning and commercial-industrial England, which determined the history of English society and the development of its culture for a long time. From this moment on, a new period in the history of English literature began, marked above all by the emergence of Enlightenment trends. Thus, the general boundaries of the development of English literature in the 17th century can be defined as approximately 1620-1690. These seventy years in the history of English literature are closely linked to social processes in England — to the events of the revolutionary era. And although the periodisation of the literary process is not always determined by historical events, in this case — and this is an important feature of 17th-century English literature — it was historical events that determined the evolution of literature and the stages of its development.

Task 1. Ben Jonson.

1. Why did non-dramatic poets follow neither Donne nor Milton but Jonson?

2. Was Ben Jonson a professional poet or a playwright, or both?

3. Compare his clarity, edge and economy with Andrew Marvell, Alexander Pope, and Samuel Johnson.

4. To whom does Jonson address these words: ‘*Pray thee take care, that tak’st my book in hand. To read it well; that is, to understand.*’

5. What Roman poets did he imitate?

6. Why is Jonson’s verse so social?

7. Dwell upon its function, civil, moral or aesthetic, which is as clear as its sense.

8. Speak about his short, highly-crafted poems in a variety of styles.

9. What was a range of subjects of his poetry?

10. Did he carve out a role for the poet as the arbiter to civilized society? Was it an ideal which lasted for a century and a half?

1. Read the text.

The literature of 1620–1640 reflects the intensification of social contradictions in the country and the maturing of the situation that finally took shape during the years of the revolution. From the mid-1640s to 1660, there was a clear second period in the development of the contradictions that had already manifested themselves in the mid-1640s. Finally, the 1660s (and until the end of the 1680s) were the third period, in which the struggle between the factions that had formed after the fall of the republic in the conditions of the restored monarchy unfolded.

In general, the period from the Renaissance to the 17th century saw the emergence of a particularly complex intertwining of Mannerist, Baroque and Classicist tendencies, which persisted in England throughout the entire era. Keeping this in mind, one can understand not only the conventionality but also the necessity of the internal periodisation of the literary process of the 17th century. Experts usually identify three stages in the evolution of English literature during this century:

I) 1600-1630

II) 1640-1650s

III) 1660s-1680s.

Turning to the analysis of literature of the first third of the 17th century, it is important to note that the leading innovative processes of this period took place both in theatre, in the classical dramaturgy of Shakespeare's younger contemporary Ben Jonson, and in poetry, primarily in the work of D. Donne, who became the founder of the 'metaphysical' school of poetry.

Task 2. Find information about

A)Mannerist

B)Baroque

C)Classicist tendencies, which persisted in England throughout the entire era.

Task 3. *Speak about poetry of the XVII century according to the plan:*

1. Use of Aristotle's categories.
2. Everything that exists is described at the level of definitions.
3. Metaphor is the mother of poetry, symbols and heroic mottos.
4. Baroque metaphor is the ability to see the whole world in a drop of water.
5. Connection with philosophy.
6. Element of spontaneity.
7. Wit is not only a quick mind, but also a sharp one.
8. Break the world down into its components and create something new.
9. The divinity of this endeavour: God is in things, and you understand them.
10. Function of discovering the hidden structure of the world

Task 4. *The mythopolitical picture of the world existed until the 16th century and the picture of the world in the 17th centur. Plan:*

- 1.The great chain of being, a clear hierarchical ladder. Eagle = lion = rose = king.
2. And now everything can be mixed up.
3. Everything was orderly in Dante.
- 4.Already everything is falling apart, and in the 17th century, a different attitude towards the world is established.
5. infinity, atoms scattered in infinity, everything is connected by physical, indifferent laws.
6. To describe the new world, the language of mathematics begins to be used, with analysis and synthesis becoming the main techniques.
- 7.On the one hand, man had acquired enormous power over the surrounding world. On the other hand, he was learning and learning, but there was no spirituality.
8. Baroque did not yet use any mathematics, but was already looking for new ways of understanding the world.

9. Why is it necessary to penetrate the essence of things?

10. The poet faces a new task: to know the surrounding world and share it with others.

11. Now it is difficult for us to understand Baroque, we have gone too far in our knowledge of the world.

12. We must learn anew to understand the secret connections.

6. The second stage in the development of 17th-century literature. John Milton and his creative method. Puritan Literature.

English literature coincided with the years of revolution and civil war. It is therefore natural that this period was marked, above all, by the rapid growth of journalistic genres and the active influence of literature on socio-political struggles. It is important to note that John Milton occupies an important place among the outstanding publicists of that time. His journalism shows how closely the writer was connected with the socio-political life of his era and its ideological conflicts, helping us to understand the scale not only of his writings, but also of his personality. He was a central figure in both the political and literary life of the country, began writing in his twenties, and published his later works in his seventies, undergoing a significant evolution. Milton's creative method was classicism, contemporary scholars, arguing with this concept, highlight the features of Milton's baroque poetics and prefer to characterise at least the writer's main work, the poem *Paradise Lost* as an example of the fruitful and synthetic interaction of Baroque and Classicism, referring only to Milton's later works as truly classicist. The

interpretation of the poem itself, the images of God and Satan, and the plot as a whole have also changed significantly. Contemporary scholars are not inclined to interpret the anti-tyrannical pathos of *Paradise Lost* in a straightforward manner, turning Satan into a kind of 'positive hero.' However, we should not forget that the image of Satan here is not without a certain appeal, vividness and power, and that the plot of the poem is difficult to relate both to the biblical plot and imagery and to the contemporary political context. Of course, Milton does not depict the history of the English Revolution in a biblical guise, as is sometimes believed, but his reflections on his time, on the problems of good and evil, power and rebellion, on the principles of humanism and despotism — problems filled not only with general philosophical but also with acute and topical socio-political content — could not but be reflected in the work. When analysing the poem, it is necessary to trace how its themes are embodied in the figurative and stylistic form of the work, to feel the author's gravitation towards rationalistic orderliness and his striving for expressive structural dynamics, to understand how these and other essentially antinomic tendencies - classicist and baroque - are combined in *Paradise Lost*. The third period of development of English literature in the 17th century, known as the Restoration period. The English Baroque novel of the 17th century — both 'high' and 'low,' parodic — is extremely little known in our literary studies, and there are no translations into Russian. Aphra Behn and her novel *Oroonoo*. This novel denounces colonial slavery, creates the image of the 'noble savage' and the 'royal slave,' and raises a number of pressing issues. At the same time, the novel's problematic nature is combined with a fascinating romantic adventure plot, and the genre of the work combines features of the old-style 'romance' and the new 'novel' form.

The most important figures are the prose writer John Bunyan, author of the allegorical Baroque novel *The Pilgrim's Progress*, which sharply criticises English reality from the standpoint of Puritan ideals and values, and the satirical poet S. Butler (or Betler), who created the famous ironic-comic poem 'Goody Bryce,' which ridicules the hypocrisy of English Puritans.

7. The main genres.

Read the text.

The process of accumulation of realistic tendencies in English literature followed complex and varied paths. It was certainly not limited to satirical poetry. Realistic types and situations were noted above as one of the features of English poetry in the second half of the 17th century. Realistic tendencies accumulated in the novels of the end of the century — not only in *The Life and Death of Mr. Badman*, but, as already noted, in the novels of *Afra Ben*. An important avenue for the development of realistic tendencies was the English picaresque novel of the second half of the century. Although it did not produce anything equal in power and originality to the Spanish picaresque novel or the novels of *Moscherosch* and *Grimmelshausen*, the novels of *R. Head*, *F. Kirkman*, and the anonymous picaresque novels of the 17th century were such a unique reflection of the English social experience of that era that they occupy their own place in the development of this genre in European literature. Memoirs became very important in 17th-century literature. Among the rich memoir literature that emerged during the years of revolution and war, we note the memoirs of *Lucy Hutchinson*, widow of a colonel in the Republican army. A broad picture of English life was presented in the memoirs of the famous politician *Clarendon* (*The History of the Rebellion in England*), and finally, for a number of years, a modest Admiralty clerk, *Samuel Pepys*, kept his diaries, and this unpretentious account of the life of an ordinary Englishman not only provides a wealth of historical and cultural material, but also shows the emergence of a new English prose, already free from the stylistic flourishes of the precious novel and the didactic allegorism of *Bunyan*. True, these and other examples of 17th-century English memoir prose became known and were published much later — in the 18th or even 19th century — but they should be taken into account in the living stream of literary development in the second half of the century. The time was approaching for the novels of *Daniel Defoe*, with their emphasis on documentary evidence and instructive information about everyday life. Even in the idyllic and dramatic episodes of *Paradise Lost*, devoted to the happiness and misfortunes of the first humans, motifs appear that would soon unfold in the

novels of the 18th century. In the struggle between different trends and the clash of creative personalities, a new literary era was being prepared. English literature of the 17th century developed in line with the national tradition that had emerged during the great Renaissance revolution. But in the 17th century, the connections between English literature and other literatures intensified and became more complex. Its humanistic traditions underwent a severe crisis in their evolution, during which phenomena arose and intensified that were typologically close to continental Baroque literature, primarily the French, Spanish and German forms of this literary movement. A classicist movement also took shape in English literature, distinguished by its considerable national originality. Particularly noteworthy is the trend that can be defined as republican classicism. Among the greatest talents to emerge in English literature in the 17th century, Milton stands out as a poet and publicist whose work reflects the general leading trends in the development of literature in England on the eve of the revolution, during the civil war and the republic, and during the Restoration.

8. Cavalier poetry

Read the text.

Cavalier poetry is a style of 17th-century English poetry characterized by its light, witty, and refined style, often celebrating love, beauty, and the pleasures of life with a *carpe diem* or "seize the day" attitude. These poets, who supported King Charles I during the English Civil War, wrote about themes like honor, good fellowship, and social life, often using straightforward language and classical allusions

Task 5. *Speak about Cavalier poetry. Mind the Key characteristics of their poetry:*

1. Themes:

Celebrates a) love

- b) beauty
- c) nature
- d) sensuality
- e) drinking
- f) honor
- g) social life.

2. Philosophy:

Embodies the *carpe diem* philosophy, which emphasizes living for the moment and enjoying life's pleasures.

3. Style:

Witty, polished, and straightforward, using clear language to express its ideas. This contrasts with the more complex, spiritual, and philosophical themes of the Metaphysical poets.

4. Political context:

Often expressed loyalty to the monarchy and opposition to Parliamentarians, though themes went deeper than just politics.

5. Classical influence:

Frequently used allegorical and classical references to ancient writers like Horace and Ovid.

Prominent poets Thomas Carew, Robert Herrick, Richard Lovelace, and Sir John Suckling.

Task 6. Speak about the best known of the cavalier poets Use these lexical units given below:

The best known of the cavalier poets are Robert Herrick, Richard Lovelace, Thomas Carew, and Sir John Suckling. Most of the cavalier poets were courtiers, with notable exceptions. For example, Robert Herrick was not a courtier, but his style marks him as a cavalier poet. Cavalier poet, any of a group of English gentlemen poets, called Cavaliers because of their loyalty to Charles I (1625–49) during the English Civil Wars, as opposed to Roundheads, who supported Parliament.

Their work explored themes of love, carpe diem philosophy, and loyalty to the crown, using elegant and witty styles that contrasted with the more complex Metaphysical poetry of the time. The word 'Cavalier' actually comes from the Spanish word 'caballero' (gentleman) and it had connotations of foreignness, of being a trooper or an armed horseman. And it was also tied up with images of gentility.

The Cavalier poets were a group of poets in 17th-century England who allied themselves with the cause of King Charles I and the aristocracy against Parliament. Some of the main figures of the movement were Robert Herrick, Richard Lovelace, Sir John Suckling, and Thomas Carew.

What are the main features of Cavalier poetry?

Cavalier poetry is generally marked by unaffected language, celebration of social and material pleasures and individual freedom, and support for the royalist cause in the English Civil War. It contrasts with the more meditative and morally complex work of the metaphysical poets, who were active around the same time.

(adjectives: haughty, disdainful, or supercilious. an arrogant and cavalier attitude toward others. Synonyms: condescending, thoughtless, uncaring, offhand, indifferent.)

Who were the Cavalier Poets?

The **Cavalier poets** were a group of 17th-century English poets who supported King Charles I (1600–1649) in his struggles with Parliament. The word "cavalier", which comes from a Latin root meaning "knight" or "horseman", was a scornful epithet for the faction that sided with the king in the English Civil War (1642–1651), and was mostly used by their opponents. It originally denoted this group's political allegiance and social attitudes, which were pro-monarchy and pro-aristocracy.

Most of the notable Cavalier poets (as well as most others who were called cavaliers) were aristocrats and many were also courtiers, meaning that they spent much of their time attending to the king at his court. A recurring theme in their poetry was defense of the monarchy, whose relationship with Parliament deteriorated

dramatically during Charles' reign, culminating in the king's execution in 1649. Perhaps prompted by the dangerous and unsettled times they lived in, many of the Cavalier poets also wrote of the importance of living life to the fullest and loving passionately in the moment, since life and love were fragile and could be lost at any time.

List of Cavalier Poets

The poets who are most generally agreed to be among the Cavalier poets are Robert Herrick, Richard Lovelace, Thomas Carew, and Sir John Suckling.

Characteristics of Cavalier Poetry

Cavalier poetry is identifiable by its poetical style as well as by its political leanings. The key characteristics of Cavalier poetry include straightforward language, celebration of the social and material pleasures of life, and a sense that one should enjoy these pleasures while one can, since both they and life itself are fleeting.

Cavalier poetry contrasts with another major strain in English poetry in the 17th century, known as metaphysical poetry. The metaphysical poets were a looser group than the Cavalier poets, and were not referred to as "metaphysical" until the late 18th century, in Samuel Johnson's *Lives of the Most Eminent English Poets*. Generally considered to include John Donne (1572–1631), George Herbert (1593–1633), Abraham Cowley (1618–1667), and Richard Crashaw (1613–1649), among others, the metaphysical poets differed from each other in style and subject matter more than the Cavalier poets.

Definition of Cavalier Poets

The Cavalier Poets were writers who supported Charles I during the English Civil War and who spoke out against the “roundheads,” or the supporters of the English Parliament. Their writing was quite different from that of previous and later movements. They often spoke about political issues, used classical allusions, and aimed to express feelings of gratification and joy in life’s simple, celebratory moments. Their writing was created to please Charles I over almost everything else. This meant that writers included references and information that interested the monarch.

When reading cavalier poetry, one will likely find poems addressing love, nature, drinking, honor, politics, and beauty. Seizing the day was another important part of their work. They wanted to celebrate the importance of working every day to become the best possible version of themselves.

Task 7. Find information about:

- a) King Charles I
- b) Baroque and Classicism
- c) the English Revolution
- d) Puritan ideals
- e) realistic tendencies in English literature
- f) picaresque novel
- g) classical allusions
- h) Roundheads

List of Cavalier Poets

The best-known of the Cavalier Poets were:

Robert Herrick: a lyric poet who is best known for his work *Hesperides*. It includes some of the best examples of *carpe diem*, or seize the day, poems. Such as 'To the Virgins, to Make Much of Time.' He wrote over 2,500 poems during his lifetime, and most of these appear in *Hesperides*. Often, they reference love, lovemaking, and the female body. As his writing progressed, he moved on to more spiritual themes. Scholars have defined the overall message of his work as one about the brevity of life and how beautiful and full of wonder the world is.

Richard Lovelace: another important cavalier poet. He fought for Charles I during the English Civil War. His best-known poems are 'To Althea, from Prison' and 'To Lucasta, Going to the Warres.' When he returned from the war, he served as a gentleman and justice of the peace. He was imprisoned several times and released in April 1649 after Charles I was executed.

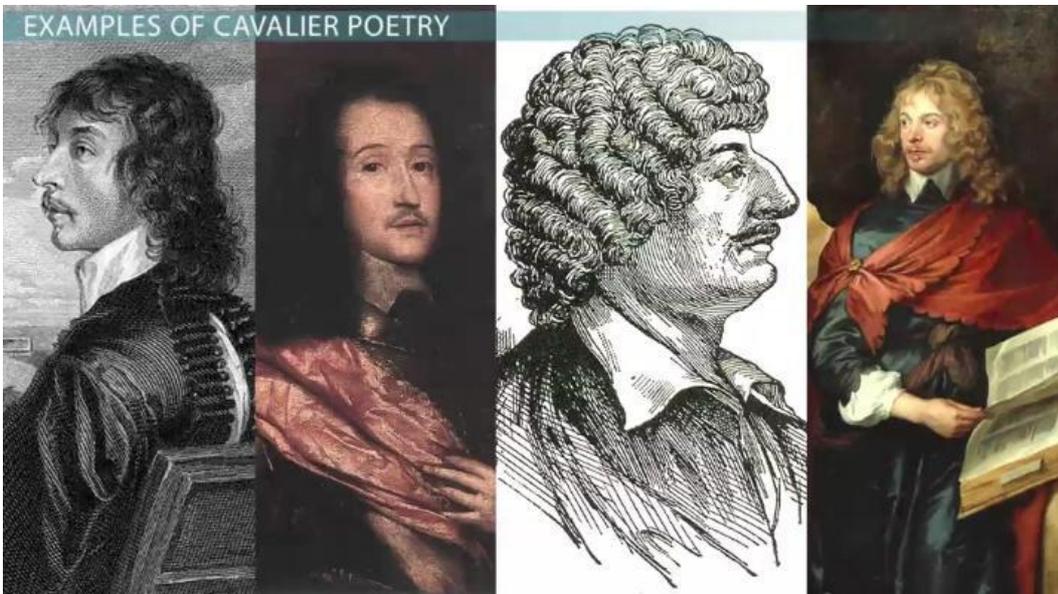
Thomas Carew: a notable cavalier poet whose work was not adequately studied and appreciated until the 20th century. His best-known work, 'A Rapture,' is a great representative of his broader oeuvre. His poems were generally short and dealt

with themes of love, female beauty, and sex.

Sir John Suckling: rose to prominence during the 17th century for his witty poems. He is best known for ‘Ballade upon a Wedding’ and his joyful attitude toward life. His collection, *Fragmenta Aurea*, first appeared in 1646. He’s also noted for his dramatic works, like “*Aglaura*.”

Examples of Poems by the Cavalier Poets

*“I saw Eternity the other night,
Like a great Ring of pure and endless light,
All calm, as it was bright;
And round beneath it, Time in hours, days, years”*

To the Virgins, to Make Much of Time by Robert Herrick

This well-loved cavalier poem describes a speaker’s beliefs about the impact of time on a woman’s life and the value of beauty. The poem begins with the speaker stating that a woman should do everything she can while she is young to take advantage of the love others want to give her. She will be more appreciated while she is young and beautiful. Therefore, she should “gather [her] rose-buds” or the things in life she needs, before time takes over. Once “Time” has made its mark on her, she will be lost to the happy possibilities of life. Consider these lines, including the famous opening line, from the poem:

Gather ye rose-buds while ye may,

Old Time is still a-flying;

And this same flower that smiles today

Tomorrow will be dying.

Throughout, Herrick engages with themes of time and beauty. He emphasizes the classic, oppressive opinion of women as being valuable only when they're beautiful. These were common features of his work and can be seen throughout other examples of cavalier poetry.

Task 8. Discover more Robert Herrick poems.

To Althea, from Prison by Richard Lovelace

Famously, Lovelace wrote this piece in 1642 while imprisoned in Gatehouse Prison adjoining Westminster Abbey. He had that year presented a petition to Parliament in protest of the Bishop's Exclusion Bill. The bill prevented those heavily involved with the Churches of England from enacting any control over matters concerning the church. The poem itself describes the poet's attempts to maintain his freedom. It's written in the form of a poem to a woman named, "Althea" whose true identity has never been confirmed. Here are a few lines:

When Love with unconfined wings

Hovers within my Gates,

And my divine Althea brings

To whisper at the Grates;

When I lie tangled in her hair,

And fettered to her eye,

The Gods that wanton in the Air,

Know no such Liberty.

In the last sections, the speaker describes his ability to sing more shrilly than a "linnet." His words will glorify the king and provide him with a freedom greater than that known by the winds which turn up a flood.

Explore more Richard Lovelace poems

To a Lady that Desired I Would Love Her by Thomas Carew

This famed poem describes the emotional situation of a speaker who is unsure if his listener truly loves him. The poem begins with the speaker asking if his listener is willing to love him. He worries over the possibility that she will laugh at him rather than love him back. His “wooing” could go to waste. He continues on to ask that she not condemn him to death but give him a “nobler fate” at her side. Here are a few lines from the poem:

Now you have freely given me leave to love,

What will you do?

Shall I your mirth, or passion move,

When I begin to woo;

Will you torment, or scorn, or love me too?

This poem is a great example of how important living in the moment was to the Cavalier Poets. They wanted to make the most of their lives that they could and this included not wasting time with people who aren't going to return their affections.

9. Tasks and questions

Task 9. Answer the questions:

1. What are the characteristics of Cavalier poetry?

Cavalier poetry, despite its reputation, can be quite diverse. Poems attributed to Cavalier Poets are often written on themes of love, lovemaking, time, beauty, nature, and politics. It's the latter for which the group is best known. Many composed their writing in an attempt to please their monarch, Charles I of England.

2. What does *cavalier* mean?

The word “cavalier” refers to a lack of concern. Someone who is cavalier doesn’t pay proper attention to things that matter. They have a “cavalier attitude” towards life and their troubles. It was used as a pejorative to describe a group of poets who supported Charles I in England during the 17th century.

3. What is the difference between cavalier and metaphysical poetry?
4. Are Cavalier poems far more evenly structured and formal than metaphysical poems?
5. Do metaphysical poems intentionally use unusual patterns and rhymes, or neither?
6. Were they also more interested in philosophical exploration and the use of conceits and irony?
7. Was Marvell grouped with the cavalier or metaphysical poets?
8. What kind of poetry is marked by the use of elaborate figurative languages, original conceits, paradoxes, and philosophical topics. What is an example of cavalier poetry?
9. What are the characteristics of cavalier poetry?
10. Were Cavalier poets aristocrats who supported King Charles I during the English Civil War?
11. Whose poetry is characterized by straightforward language, refined style, and themes of sensual love and carpe diem (seize the day)?
12. Is Herrick a cavalier poet?
13. Who (after receiving a classical education at Cambridge University and being ordained as a priest in the Church of England) became associated with the Cavalier poets?
14. Who was heavily influenced by Ben Jonson?
15. What are the 5 basic elements of poetry?
16. The basic elements of poetry include meter, rhyme, scheme, verse, and stanza. Explain each of these notions in order to understand these structural elements.
17. What strategies for teaching poetry and ideas for your elements of poetry

lesson plans?

18. What are the six principles of poetry?
19. Who were the most famous Cavalier poets?
20. Who is the father of Cavalier poetry?
21. What is the difference between Cavalier poets and metaphysical poets?
22. While poets like John Donne wrote with a spiritual, scientific, and moral focus,
what were the Cavalier poets concentrated on?
23. Who also wrote in figurative, lofty language?
24. Whose poetry was simple, being more apt to say what they meant in clear terms?
25. Why are they called Cavalier poets?
26. What does the term “Cavalier Poets” describe?
27. Who supported King Charles I during the English Civil War?
28. Who was a specialist in the fine arts, supported poets who created the art he desired?
29. Why did these poets group themselves with the King and his service?
30. Is John Milton a cavalier poet?
31. Name the leading Cavalier poets were Robert Herrick, Richard Lovelace, Sir John Suckling, and Thomas Carew.
32. Speak about Puritanism – a radical protestant movement to reform the Church of England.
33. Name the most prominent puritan poets.
34. Was Henry Vaughan a cavalier poet?
35. What perennial concerns can be seen at work in the publications of the seventeenth-century Anglo-Welsh cavalier poet Henry Vaughan, who became a medical doctor in Breconshire after his early training in Oxford and London?
36. What are the main themes of cavalier poetry?
37. What makes Herrick's poems unique?
38. Whose poetic style is characterized by its Anacreontic influences,

emphasizing the celebration of pleasures and the carpe diem philosophy?

39. Does he engage with a variety of forms, from madrigals to epigrams, often intertwining humor, satire, and spiritual reflections?

40. Who is not a cavalier poet: Richard Lovelace, Thomas Carew, and Robert Herrick or Andrew Marvell?

41. What is the difference between a poem and a poetry?

42. What are five lines of poetry called?

43. What was the first poem ever written?

44. Did cavalier poets champion living in the moment and loyalty to the monarchy during the English Civil War?

45. Whose verses celebrated love, pleasure, and beauty using concise language and classical influences?

46. Who was a prominent cavalier poet and soldier?

47. Is "Samson Agonistes" a tragedy?"

48. Prove that "Samson Agonistes" is a tragic poem by John Milton that explores the complexities of its titular character?

49. Who was Samson?

50. Does the narrative unfold as Samson grapples with feelings of despair, believing he has betrayed both God and himself?

Questions on English Literature of the 17th Century

1. What were the major historical and political events that influenced English literature in the seventeenth century?
2. How did the English Civil War affect literary production and themes in the works of seventeenth-century writers?
3. What are the defining characteristics of Metaphysical poetry?
4. How does the poetry of John Donne exemplify the features of metaphysical poetry?
5. What role did religious thought and theological debate play in seventeenth-century English literature?

6. How does John Milton portray the theme of rebellion and authority in *Paradise Lost*?
7. What stylistic and thematic features distinguish Cavalier poetry from Metaphysical poetry?
8. How do the works of Andrew Marvell combine metaphysical wit with political reflection?
9. What are the central themes of *Paradise Lost*?
10. How did Puritan ideology influence literary expression during the seventeenth century?
11. What role did satire play in the works of writers such as Samuel Butler?
12. How does *Hudibras* reflect the political tensions of the Restoration period?
13. What literary forms and genres became particularly prominent during the Restoration period?
14. How did the Restoration of the monarchy in 1660 change English theatrical culture?
15. What are the typical characteristics of Restoration comedy?
16. How do the plays of William Congreve represent the social values and manners of Restoration society?
17. What themes are commonly explored in the works of John Bunyan?
18. How does *The Pilgrim's Progress* reflect Puritan beliefs and spiritual allegory?
19. In what ways did seventeenth-century literature prepare the ground for the development of eighteenth-century literary traditions?
20. Why is the seventeenth century considered a period of transformation in English literary history?

Questions on the Connections between the Genre Specificity of 17th-Century English Literature and Modern English Literature

1. How did the major literary genres of seventeenth-century English literature influence the development of modern English literary forms?
2. In what ways do contemporary writers reinterpret the themes and structures of seventeenth-century English literature?
3. How does the metaphysical poetic tradition of John Donne resonate in modern English poetry?
4. What similarities can be observed between the allegorical structure of *The Pilgrim's Progress* and narrative techniques used in contemporary English novels?
5. How does the epic tradition represented by *Paradise Lost* influence the narrative scope of modern literary works?
6. In what ways do modern writers reinterpret the religious and philosophical themes characteristic of seventeenth-century literature?
7. How do the stylistic features of metaphysical poetry appear in contemporary experimental poetry?
8. What elements of Restoration comedy can still be found in modern English drama and satire?
9. How do modern authors engage with the moral and ethical conflicts explored in seventeenth-century literature?
10. In what ways has the concept of satire evolved from seventeenth-century works to contemporary English literature?
11. How does the political context of seventeenth-century literature compare with the sociopolitical concerns of modern English writers?
12. What narrative strategies developed in seventeenth-century prose can be identified in contemporary English fiction?
13. How do modern authors reinterpret the allegorical traditions that were common in seventeenth-century literature?

14. What role does intertextuality play in connecting modern literature with seventeenth-century literary traditions?
15. How do modern adaptations and reinterpretations of classical seventeenth-century texts reshape their original genre conventions?
16. In what ways do modern writers challenge or transform the genre boundaries established in seventeenth-century literature?
17. How does the philosophical depth characteristic of seventeenth-century poetry influence modern poetic discourse?
18. What continuities can be observed between seventeenth-century religious literature and contemporary spiritual or philosophical writing?
19. How do modern literary critics interpret the legacy of seventeenth-century genre traditions?
20. Why is the study of seventeenth-century genre structures important for understanding the evolution of modern English literature?

Basic literature

1. Bell, Ilona. *Elizabethan Women and the Poetry of Courtship*. Cambridge: Cambridge University Press, 1998. 280 p.
2. Berensmeyer, Ingo. *Literary Culture in Early Modern England, 1630–1700*. Berlin; Boston: De Gruyter, 2020. 282 p.
3. Booker, David. *Milton Reinvented: Reception and Influence*. Rochester, NY: Camden House, 2017. 238 p.
4. Campbell, Gordon. *Milton: A Biography*. Oxford: Oxford University Press, 2008. 488 p.
5. Carey, John. *John Donne: Life, Mind and Art*. London: Faber and Faber, 1981. 304 p.
6. Corns, Thomas N. (ed.). *A Companion to Milton*. Oxford: Blackwell Publishing, 2003. 512 p.
7. Dobranski, Stephen B. *Milton, Authorship, and the Book Trade*. Cambridge: Cambridge University Press, 1999. 230 p.

8. Fish, Stanley. *Surprised by Sin: The Reader in Paradise Lost*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1967. 384 p.
9. Gardner, Helen. *The Metaphysical Poets*. Oxford: Oxford University Press, 1961. 240 p.
10. Guibbory, Achsah. *Ceremony and Community from Herbert to Milton: Literature, Religion and Cultural Conflict in Seventeenth-Century England*. Cambridge: Cambridge University Press, 1998. 312 p.
11. Habermann, Ina. *The Culture of News in Early Modern Britain*. London: Routledge, 2016. 216 p.
13. Habermann, Ina; Witen, Michelle (eds.). *Shakespeare and the Early Modern World*. London: Bloomsbury Academic, 2019. 304 p.
14. Hill, Christopher. *Milton and the English Revolution*. London: Faber and Faber, 1977. 544 p.
15. Hughes, Derek. *English Drama 1660–1700*. Oxford: Clarendon Press, 1996. 432 p.
16. Keeble, N. H. (ed.). *The Cambridge Companion to Writing of the English Revolution*. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. 296 p.
17. Knoppers, Laura Lunger (ed.). *The Cambridge Companion to Early Modern Women's Writing*. Cambridge: Cambridge University Press, 2009. 338 p.
18. Major, Philip. *Literature, Rhetoric and Violence in Early Modern England*. London: Palgrave Macmillan, 2011. 248 p.
19. Maguire, Nancy Klein. *Regicide and Restoration: English Tragicomedy, 1660–1671*. Cambridge: Cambridge University Press, 1992. 278 p.
20. McDowell, Nicholas; Smith, Nigel (eds.). *Milton's Modernities: Poetry, Philosophy and History from the Seventeenth Century to the Present*. Cambridge: Cambridge University Press, 2008. 310 p.
21. Norbrook, David. *Writing the English Republic: Poetry, Rhetoric and Politics, 1627–1660*. Cambridge: Cambridge University Press, 1999. 456 p.
22. Owen, Susan J. *Restoration Theatre and Crisis*. Oxford: Oxford University Press, 1996. 296 p.

23. Preston, Claire. *The Poetics of Scientific Investigation in Seventeenth-Century England*. Oxford: Oxford University Press, 2015. 320 p.
24. Raymond, Joad. *Pamphlets and Pamphleteering in Early Modern Britain*. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. 384 p.
25. Raymond, Joad. *The Invention of the Newspaper: English Newsbooks 1641–1649*. Oxford: Clarendon Press, 1996. 376 p.
26. Scott-Warren, Jason. *Early Modern English Literature*. Cambridge: Polity Press, 2013. 232 p.
27. Smith, Nigel. *Literature and Revolution in England, 1640–1660*. New Haven; London: Yale University Press, 1994. 424 p.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua>
2. Бібліотека Університету Ушинського URL: <http://library.pdpu.edu.ua/>
3. Одеська національна наукова бібліотека URL: <http://odnb.odessa.ua/>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Навчальне видання

Боєва Евеліна Володимирівна

Жаборюк Ірина Анатоліївна

**ЗАРОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ЛІТЕРАТУРНИХ ЖАНРІВ
У ЛІТЕРАТУРІ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ**

Навчально-методичні рекомендації

Підписано до друку

Обсяг 3 друк. арк. Формат 60x90/16

Тираж 100 прим. Папір друкарський. Ризографія.

Видавець Букаєв Вадим Вікторович

Вул. Пантелеймонівська, 34, м. Одеса, 65012.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2783 від 02.03.2007 р.